

Száma: 3436-3/2015.

Előkészítő: Fülöpné Baráz Judit
szociális csoportvezető

Az előterjesztés törvényességi ellenőrzője:
Dr. Kiss Imre jegyző

E L Ő T E R J E S Z T É S

a szociális rászorultság esetén nyújtható egyes pénzbeli és természetbeni ellátások helyi szabályairól szóló Önkormányzati Rendelet megalkotására

A Magyarország 2015. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2014. évi XCIX. törvény módosította a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényt (a továbbiakban: Szt.) pénzbeli és természetbeni ellátásokra vonatkozó szakaszait.

A módosítás értelmében 2015. március 1-jével megszűnik az önkormányzat hatáskörébe tartozó méltányossági közgyógyellátás, a lakásfenntartási támogatás, az önkormányzati segélyt a települési támogatás váltja fel, az aktív korúak ellátása (rendszeres szociális segély és foglalkoztatást-helyettesítő támogatás) pedig a járási hivatal hatáskörébe kerül át, így az önkormányzatoknak ezen ellátásra vonatkozó finanszírozási kötelezettsége megszűnik.

A módosítás értelmében az Szt. a jövőben csak az állam által kötelezően nyújtott ellátásokra vonatkozóan tartalmaz szabályozást, ezen túl az önkormányzatok maguk határozzák meg azokat az egyes ellátási formákat és a folyósítási feltételeket, melyekkel a településen élő szociálisan nehéz helyzetben élő lakosságot segíteni kívánják, elősegítve ezzel a szociális munka során kiemelt jelentőségű szubszidiaritást.

A helyi jogalkotás során ugyanakkor figyelemmel kell lennünk az Szt. által továbbra is meghatározott alapfogalmakra is, úgymint: jövedelem, vagyon, család, háztartás, stb.

Ugyanúgy megmaradó szabályozás továbbá, hogy közfoglalkoztatott kérelmezők esetében csak a foglalkoztatást-helyettesítő támogatás összegével számolhatunk, a jövedelem a fölötti részét nem vehetjük figyelembe.

A szabályozáshoz kapcsolódóan megváltozik az egyes szociális ellátások finanszírozása is.

A Magyarország 2015. évi költségvetéséről szóló 2014. évi C. törvény 2. melléklet III. fejezete, az Szt. 125. §-a, 134/D. §-a alapján a 2015. évben kifutó lakásfenntartási támogatásokra közgyógyellátásokra még lehívható a 2014. évvel azonos mértékű normatíva, az újonnan megállapított szociális ellátásokhoz viszont az állam egy csomagban, a települések adóerő-képességéhez viszonyítottan nyújt támogatást. Ez Hajdúnánás vonatkozásában azt jelenti, hogy 111.000.000 Ft állami támogatást kap városunk, ebből az összegből finanszírozhatóak a pénzbeli és természetbeni szociális támogatások, szociális alapellátások, a közfoglalkoztatás is.

A helyi szintű szociális ellátó-rendszer átstrukturálása során több település rendelet-tervezetét is tanulmányoztam, s az tapasztalható, országos szinten igen eltérőek a jogszabályok.

Vannak olyan települések, ahol a gazdasági lehetőségeket figyelembe véve a kötelezően szabályozandó és finanszírozandó rendkívüli élethelyzetben nyújtott települési támogatáson kívül minimális ellátást biztosítanak, s vannak olyan települések is ahol szélesebb körű támogatási rendszert alkalmaznak.

Jelen rendelet-tervezetben megjelenő egyes ellátási formák meghatározásakor a tavalyi évi pénzügyi teljesítést vettem alapul:

Ellátás megnevezése:	2014. évi terv:	2014. évi teljesítés:	Önerő:
Lakásfenntartási támogatás:	94.000.000 Ft	72.178.000 Ft	7.217.000 Ft
Méltányossági közgyógyellátás:	5.500.000 Ft	4.500.000 Ft	4.500.000 Ft
Önkormányzati segély:	11.000.000 Ft	9.400.000 Ft	9.400.000 Ft
Köztemetés:	1.000.000 Ft	440.000 Ft	440.000 Ft
Krízis segély:	400.000 Ft	289.000 Ft	289.000 Ft
Összesen:	112.400.000 Ft	86.807.000 Ft	12.846.000 Ft

A táblázat adataiból jól látható, hogy a 2014. évben takarékos, megfontolt gazdálkodás volt jellemző a szociális támogatások esetében is.

A pénzbeli szociális ellátások spektrumának meghatározásakor fontos cél volt, hogy - finanszírozási lehetőségeinket figyelembe véve -, ellátások ne kerüljenek megszüntetésre, lehetőleg igazodjunk a korábbi években biztosított támogatási formákhoz, hozzájárulva ezzel a depriváltság megelőzéséhez, csökkentéséhez.

A rendelet-tervezet összeállításakor kiemelt prioritás volt továbbá az is, hogy olyan jogszabály kerüljön megalkotásra, melynek segítségével az igazságosság elve hatványozottabban érvényesül városunkban, hiszen pl. egy jövedelem nélküli kérelmezőtől elvárható, hogy regisztrált munkanélküli legyen.

Fontos társadalmi elvárás továbbá - melyről gyakran kapunk ügyfeleinktől visszajelzést -, hogy az egyes ellátásokból a valóban rászoruló lakosság részesüljön.

Komoly dilemma a szociális munkában az, hogy ki a rászoruló, s ki az, aki annak érzi magát, azonban fontos kiemelni, hogy amennyiben valaki jogosulatlanul és rosszhiszeműen visszaél az egyes ellátási formák igénylésekor, vagy felhasználásakor, az szankcionálásra kerüljön.

Ennek eszköze, hogy amennyiben valaki szabálytalanul veszi igénybe a lakhatási támogatást, azon háztartás egyik tagja sem részesülhet 1 évig ebben a támogatásban.

Fentiek tükrében az alábbi támogatási formákat javaslom szabályozni:

- lakhatási támogatás,
- gyógyszer-támogatás,
- rendkívüli élethelyzetben nyújtható települési támogatás,
- temetési támogatás,
- krízis segély.

A **lakhatási támogatás** az a támogatási forma, mely legnagyobb mértékű szociális kiadást jelenti városunkban. 2014. évben 1452 háztartás részesült az ellátásban, ugyanakkor a korábbi évektől eltérően teljes egészében a települési önkormányzatnak kötelessége finanszírozni a támogatást.

Ennek eredményeképpen a rendelet-tervezetben megjelenő szabályozási forma lehetővé teszi, hogy az egy háztartásra jutó támogatási összegek csökkentésével ne kerüljön sor ellátottak kizárására, hiszen továbbra is részesül majd támogatásban az a háztartás, ahol az egy fogyasztási egységre jutó jövedelem nem éri el a 71.250 Ft-ot.

A **gyógyszertámogatás** szabályozásakor fontos kiemelni, hogy a jövőben a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Egészségbiztosítási Pénztári Szakigazgatási Szervétől nem kérhetünk szakhatósági állásfoglalást a kérelmező gyógyszereszkükségletét illetően, hanem egy teljesen új eljárásrend kidolgozása vált szükségessé.

Ebben az esetben a jövőben a háziorvosi igazolás alapján a gyógyszertárak fogják beárzni a betegek gyógyszereszkükségletét, mely alapja a gyógyszertámogatás megállapításának.

A **rendkívüli élethelyzetben nyújtott települési támogatás** az egyetlen Szt. szerint kötelezően szabályozandó ellátás. Ennek keretében a rendkívüli időszakos, vagy tartós élethelyzetben lévő személyek számára tud az Egészségügyi és Szociális Bizottság egyszeri pénzbeli/természetbeni támogatást biztosítani.

A mindennapi ügyintézésünk során tapasztaltak következtében - miszerint egyre gyakoribb, hogy aránylag magas jövedelem mellett is adódhatnak olyan élethelyzetek, melynek hatására a kérelmező segísége szorul - a kivételes méltányosság jövedelemhatárát az öregségi nyugdíjminimum négyszeresére, azaz 114.000 Ft-ra javaslom emelni.

A **temetési támogatás** illetve a krízis segély jelenlegi szabályozásában módosítást nem javaslok.

Fentiek következtében a 2015. évben az egyes ellátási formákra fordítható fedezet az alábbiak szerint alakul:

Ellátás megnevezése:	2015. évi terv:	Önerő:
Lakhatási támogatás: és a már megállapított, kifutó lakásfenntartási támogatás	41.000.000 Ft 28.270.000 Ft	41.000.000 Ft 2.827.000 Ft
Gyógyszertámogatás:	8.700.000 Ft	8.700.000 Ft
Önkormányzati segély:	9.400.000 Ft	9.400.000 Ft
Köztemetés:	1.000.000 Ft	1.000.000 Ft
Krízis segély:	400.000 Ft	400.000 Ft
Összesen:	88.770.000 Ft	63.327.000 Ft

Az ellátási formák hatásköri szabályai az Szt. szerint a képviselő-testület hatáskörébe tartoznak, melyeket a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CXXXIX. törvény 41. § (4) bekezdése alapján az alábbiak szerint javaslok átruházni:

A **polgármester hatáskörébe** a *szociális földprogrammal* kapcsolatos feladatokat és a *köztemetés* ügyintézését,
az **Egészségügyi és Szociális Bizottság hatáskörébe** a *rendkívüli élethelyzetben nyújtható települési támogatást*, illetve a *temetési támogatást*, míg
a **jegyző hatáskörébe** a **gyógyszertámogatást, a lakhatási támogatást, valamint a krízis segély megállapítását javaslom delegálni.**

Természetesen tudjuk, hogy egy teljesen új ellátási rendszer kidolgozása, bevezetése és alkalmazása a mindennapi ügyintézés során sokat formálódik, ezért a rendelet-tervezet év közbeni többszöri módosítása prognosztizálható.

ELŐZETES HATÁSVIZSGÁLAT (a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 17. §-a alapján)

A tervezett jogszabály valamennyi jelentősnek ítélt hatásai, különösen:

1. **Társadalmi hatásai:** A saját hatáskörben biztosított ellátások egy segélyé történő összevonása miatt az ellátó-rendszer átláthatóbbá válik.
2. **Gazdasági hatásai:** Az ellátó rendszer fenntartásával a támogatottak száma nem csökken, mely egyfelől kihat a város költségvetésére, másfelől pedig a lakosság életszínvonalára is.
3. **Költségvetési hatásai:** Az egyes ellátási formák finanszírozására önerő betervezése szükséges.
4. **Környezeti következményei:** nincsenek.
5. **Egészségi következményei:** nincsenek.
6. **Adminisztratív terheket befolyásoló hatásai:** Új adatalapok kidolgozása és bevezetése vált szükségessé, a mindennapi ügyintézés azonban többletfeladatot nem jelent.
7. **A jogszabály megalkotásának szükségessége:** Jogszabályi felhatalmazáson alapuló jogalkotási kötelezettség.
8. **A jogalkotás elmaradásának várható következményei:** Az önkormányzat kötelező szabályozási feladatát mulasztaná el.
9. **A jogszabály alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételek:** a feltételek biztosítottak.

INDOKOLÁS (a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. §-a alapján)

A rendelettervezet az uniós jogból eredő kötelezettségekkel összhangban áll, tekintve, hogy a felhatalmazást adó, a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény a jogharmonizációs követelményeknek megfelel.

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 20. §-ában foglalt egyeztetési kötelezettség a szociális rászorultság esetén nyújtható egyes pénzbeli és természetbeni ellátások helyi szabályairól szóló helyi rendelet módosításának tervezetével szemben nem áll fenn.

Ennek alapján előterjesztem az alábbi

H a t á r o z a t i j a v a s l a t - o t:

Hajdúnánás Városi Önkormányzat Képviselő-testülete a szociális rászorultság esetén nyújtható egyes pénzbeli és természetbeni ellátások helyi szabályairól szóló .../... (.. ..) Önkormányzati Rendeletét megalkotja.

Felkéri a jegyzőt, hogy a rendelet kihirdetéséről gondoskodjon.

Felelős: Dr. Kiss Imre jegyző

Határidő: 2015. február 28.

Hajdúnánás, 2015. február 11.

Szólláth Tibor
polgármester